

DRETS SEXUALS I DRETS REPRODUCTIUS

DRETS SEXUALS EN CRISI

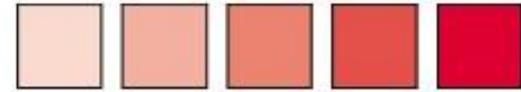
O

LA CRISI DELS DRETS SEXUALS?

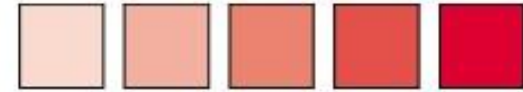
ASSOCIACIÓ DE
PLANIFICACIÓ FAMILIAR
DE CATALUNYA I BALEARS

QUÈ M'AGRADARIA EXPLICAR-VOS?

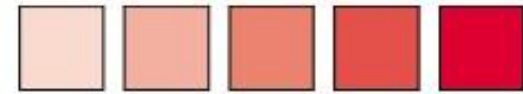
- D'on venen i què són els Drets Sexuals
- Etapes i polèmiques entorn als Drets Sexuals
- Situació actual a nivell global i local dels Drets Sexuals
- La llei de Salut Sexual i Reproductiva i d'Interrupció voluntària de l'Embaràs a l'Estat Espanyol
- Vulneració dels Drets Sexuals a l'Estat Espanyol i previsions de futur
- I tot en nom de la crisi econòmica i financera?
- Quantes preguntes em venen al cap!

D'ON VENEN ELS DS I DR?

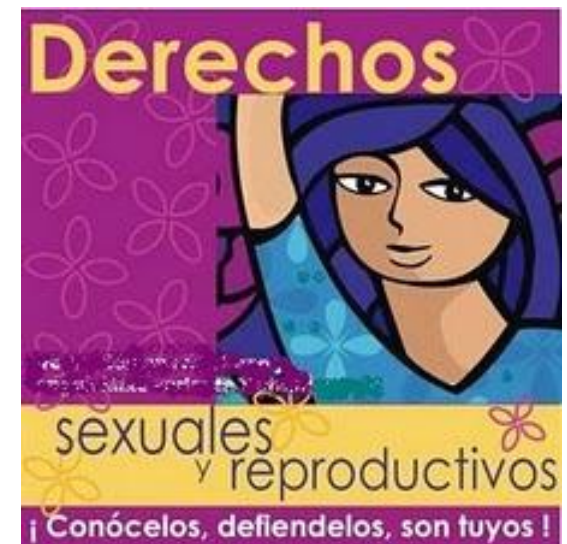

- El desembre de 1948, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar i proclamar la **Declaració Universal dels Drets Humans** que després haurien d'adoptar tots els països membres. En aquesta declaració ja hi figuraven els drets bàsics de les persones referents a la lliure associació, la no discriminació, el no ser sotmès/a a tortures, el dret a la vida, a la llibertat, l'educació, el matrimoni consentit i el dret a la salut.
- El moviment feminista dels 70 va formular els drets sexuals i reproductius de les dones com el dret d'aquestes a controlar el seu cos y regular la seva sexualitat i capacitat reproductiva sense imposicions ni violència.
- 1994, **Conferència Internacional sobre Població i Desenvolupament a El Caire** on es defineixen dos conceptes clau:
  - Salut reproductiva
  - Salut Sexual
- 1995, s'acaba de completar el procés d'elaboració durant **IV Conferència Mundial sobre les Dones a Beijing**. Es fa referència als DSIR com a part indissoluble dels Drets Humans.
- Així neix la **Carta dels 12 DSIR**: evoluciona i es fa la separació entre drets sexuals i drets reproductius.

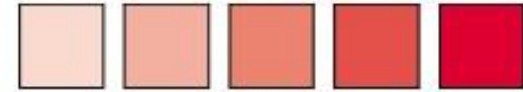
D'ON VENEN ELS DS I DR?

- Els Governes de 184 Estats van signar els acords sorgits d'aquestes conferències per tal de garantir aquests drets als seus territoris. **L'Estat Espanyol va ser un del signants.**
- Se'n fan revisions cada cinc anys per fer el seguiment de la realització dels objectius d'aquests acords: Beijing + 15 va tenir lloc a Nova York, el març 2010.
- **Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni:**
Reducció de la mortalitat materna, objectiu 5.
Es va fer la cimera al setembre del 2010

QUÈ SÓN ELS DS I DR?

Els **drets sexuals** es fonamenten en el dret a gaudir d'una vida sexual satisfactòria i agradable en tot el cicle vital, lliure de coerció i discriminació i respectuosa amb l'autonomia sexual de les persones. Implica també garantir la salut sexual entesa com un estat de benestar físic, emocional, mental i social en relació a la sexualitat.

Els **drets reproductius** es basen en el reconeixement i respecte a la capacitat de decidir lliurement i responsable, sense discriminació, coerció o violència, si es vol o no tenir filles i fills. Suposa també garantir la salut reproductiva entesa com un estat general de benestar físic, emocional i social, i no de simple absència de malaltia o malaltia.

A tots els drets que se'n deriven són aplicables els principis:

- **Principi d'universalitat**
- **Principi d'inalienabilitat**
- **Principi d'interdependència**

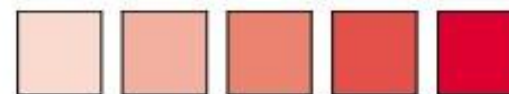
Per a la protecció dels drets **a l'Estat li corresponen tres tipus d'obligacions:**

- **respectar i no interferir** en el gaudi dels drets.
- **protegir-los** amb mesures socials, legislatives, administratives i pressupostàries.
- **garantir** que la legislació i les polítiques públiques afavoreixen el seu exercici efectiu.

DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS

DRETS SEXUALS I DRETS REPRODUCTIUS

DRETS SEXUALS

Fins el 2010 DSIR, DRET A:

LA VIDA

LA IGUALTAT I A ESTAR LLIURES DE TOTA
DISCRIMINACIÓ

LA PRIVACITAT

LA LLIBERTAT I SEGURETAT

LA INFORMACIÓ I A L'EDUCACIÓ

FORMAR I PLANIFICAR UNA FAMÍLIA

DECIDIR SI TENIR O NO TENIR FILLS/ES

LA PROTECCIÓ I LA CURA DE LA SALUT

GAUDIR DEL PROGRÉS CIENTÍFIC

LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

NO SER SOTMESA A TORTURES NI
MALTRACTAMENTS

LA LLIBERTAT DE PENSAMENT

A partir del 2010 DS I DR, DRET A:

LA IGUALTAT

LA INTEGRITAT

L'AUTONOMIA

LA LLIURE DECISIÓ

L'EDUCACIÓ

LA INFORMACIÓ

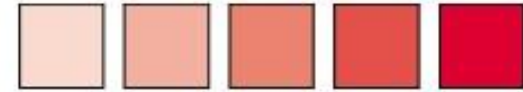
LA SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA

LA PRIVACITAT

L'OPINIÓ I LA PARTICIPACIÓ

DIFERENTS FORMES CONVIVÈNCIA

I A CASA NOSTRA QUÈ?

En la última dècada el nostre Estat s'ha caracteritzat per l'esforç en **garantir diversos d'aquests Drets Sexuals a través de la legislació i la regulació normativa**: el matrimoni entre parelles del mateix sexe, el reconeixement de les diferents formes de convivència i de les diferents famílies, la protecció legal en contra de la violència masclista, entre d'altres.

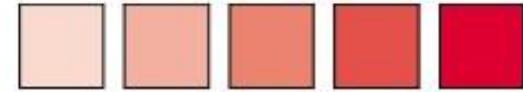
Podem discutir si aquestes normatives han resultat efectives i s'han aplicat de forma correcta, segurament hi trobarem moltes qüestions. Tanmateix, tots els DS s'han de treballar, defensar i reivindicar de forma transversal perquè són **interdependents**.

Llei de salut sexual i reproductiva i d'interrupció voluntària de l'embaràs del 4 de març del 2010

- ▼ Dret a la informació i a l'educació
- ▼ Dret a formar i planificar una família
- ▼ Dret a decidir si tenir o no tenir fills i filles

DRET A LA INFORMACIÓ I A L'EDUCACIÓ AFECTIVA I SEXUAL

▼ Totes les persones, sense discriminació, tenen dret a una informació i educació suficients per garantir que qualsevol decisió relacionada amb la seva vida sexual i reproductiva es prengui amb consentiment ple, lliure i informat.

▼ Totes les persones tindran accés a la informació relacionada amb la sexualitat, que podran obtenir a la seva comunitat, en el sistema escolar o dels serveis de salut.

Carta de Drets Sexuals i Reproductius de la IPPF, 1995

La **UNESCO**, aprovà a finals del 2009, les "**Directrius Internacionals sobre l'Educació relativa a la Sexualitat**", adreçades a les autoritats i institucions educatives i de salut de cada país. Cada programa, adaptat als diferents grups d'edat, defineix un conjunt mínim bàsic de temes i objectius:

Relacions personals: famílies; entorn socioeducatiu...

Actituds i habilitats: valors i fonts dels aprenentatges sexuals.

Cultura, Societat i Drets Humans: sexualitat, cultura i Drets Humans.

Desenvolupament humà: anatomia i fisiologia sexual i reproductiva.

Comportament Sexual: sexe i afectivitat i sexualitat

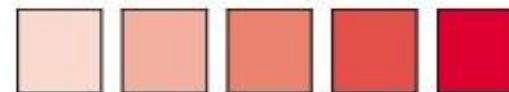
Salut Sexual i Reproductiva: prevenció de l'embaràs i d'ITS, inclòs VIH/Sida.

Directrius Internacionals sobre l'Educació relativa a la Sexualitat de la Unesco, 2009

- La **Llei de Salut Sexual i Reproductiva i d'IVE** de l'Estat Espanyol exposa al Capítol III: **Artículo 9**. Incorporación de la formación en salud sexual y Reproductiva al sistema educativo.

DRET A FORMAR I PLANIFICAR UNA FAMÍLIA

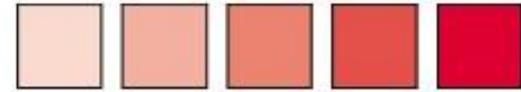
Totes les persones tenen dret a escollir si casar-se o no fer-ho, si formar i planificar una família o no fer-ho, decidir quan tenir descendència, el nombre i espai dels seus fills i filles de manera lliure i responsable, dins un ambient on les lleis i les polítiques reconeguin la diversitat dels models familiars, incloent-hi aquelles no definides per ascendència o matrimoni.

Carta de Drets Sexuals i Reproductius de la IPPF, 1995

La **Llei de Salut Sexual i Reproductiva i d'IVE** de l'Estat Espanyol exposa:

Disposició adicional tercera. Acceso a métodos anticonceptivos. El Gobierno, en el plazo de un año, desde la entrada en vigor de la Ley, concretará la efectividad del acceso a los métodos anticonceptivos. En este sentido, se garantizará la inclusión de anticonceptivos de última generación cuya eficacia haya sido avalada por la evidencia científica, en la cartera de Servicios comunes del Sistema Nacional de Salud en las mismas condiciones que las prestaciones farmacéuticas con financiación pública.

DRET A DECIDIR SI TENIR O NO TENIR FILLS I FILLES

Totes les persones tenen dret a l'accés, l'elecció i als beneficis dels avenços científics en la tria de mètodes de planificació familiar. Això implica que l'accés a l'avortament legal, segur i gratuït com a part intrínseca de l'autonomia sexual i reproductiva de les dones.

Carta de Drets Sexuals i Reproductius de la IPPF, 1995

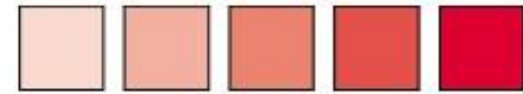
La **Llei de Salut Sexual i Reproductiva i d'IVE** de l'Estat Espanyol exposa es pot interrompre un embaràs en els següents casos:

- Fins les 14 setmanes lliure decisió dona
- Fins a les 22 setmanes per malformació fetal o risc de salut per la mare. Indicació mèdica.
- A partir de les 22 per malaltia incurable del fetus. Comitè Mèdic.

Al Capítol II de **Garantías en el acceso a la prestación, l'article 18 diu:**
Los servicios públicos de salud, en el ámbito de sus respectivas competencias, aplicarán las medidas precisas para garantizar el derecho a la prestación sanitaria de la interrupción voluntaria del embarazo en los supuestos y con los requisitos establecidos en esta ley. Esta prestación estará incluida en la cartera de servicios comunes del Sistema Nacional de Salud.

Cal recordar que aquestes competències estan transferides a les CCAA i per tant queda en mans dels Governos Autònoms la seva aplicació.

ALTRES TEMES IMPORTANTS DE LA LLEI DE SSIR I D'IVE

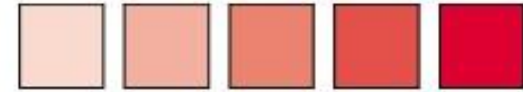
MENORS: Permet decidir a les dones de 16 i 17 anys sempre i quan informi al seu representant legal. Només estan excloses aquelles que al·leguin algun tipus de desestructuració familiar i així ho certifiqui el o la professional

PERIODE DE REFLEXIÓ: 3 dies des de la decisió fins a la intervenció.

OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA: les persones professionals tenen dret a l'objecció sempre que es garanteixi l'accés i la qualitat assistencial de la prestació.

FORMACIÓ A PROFESSIONALS: incloure la salut sexual i reproductiva en els programes curriculars de les carreres relacionades amb la salut.

CRISI O VULNERACIÓ IDEOLÒGICA PERMANENT?

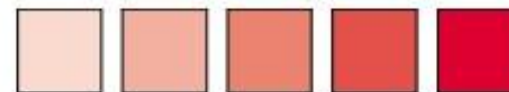
“Existe una violencia estructural que obliga a las mujeres a abortar”. Ministro de Justicia, Alberto Ruiz-Gallardón, 7 de març del 2012.

“El aborto es un fracaso de las mujeres”. Presidenta de la Comunidad de Madrid, Esperanza Aguirre, 8 de març del 2012.

EL COLEGI DE METGES DE MADRID APOSTA PER ENDURIR ELS SUPÒSITS, LES CONDICIONS PER A L'EMISSIÓ DELS DICTÀMENS I EL CONTROL JUDICIAL SOBRE EL PROCÈS, validat amb les posicions d'altres organitzacions com: la Sociedad Española de Ginecología y Obstetricia (SEGO), Ginecólogos por el Derecho a Vivir (DAV) i la Organización Médica Colegial (OCM); totes assessores habituals del Partit Popular.

Ha emès un informe on aboga per una objecció de consciència absoluta, rebutjant el registre d'objectors i la regulació per llei. Defensa la substitució del procés informatiu de naturalesa imparcial per un procés deliberatiu entre el facultatiu i la dona, on hi haurien de participar professionals contraris a l'avortament amb l'objectiu d'informar a les dones sobre els beneficis de la maternitat i de les terribles conseqüències d'un avortament. Tot això sempre des d'una experiència científica i moral.

EN NOM DE LA CRISI

Els GOVERNS s'han cregut amb la legitimitat d'imposar polítiques extremes que han provocat un increment exponencial de la **repressió, desigualtat, violència, racisme i discriminació**.

L'excusa de la crisi ha servit per **crear noves i majors violacions de Drets Humans**, especialment un augment de la repressió de les protestes contra aquestes mesures. Hem passat de la por davant de l'amenaça "terrorista" a la necessitat d'intervenció extrema per millorar la situació econòmica global.

La crisi econòmica respon a una **estructura capitalista, neoconservadora i patriarcal** i les polítiques que adopten els governs **exclouen a les dones i els seus interessos dels models de creixement i desenvolupament**. Així, es veuen profundament **afectats i retallats** drets realcionats històricament amb les dones com són els **drets sexuals**

Mesures anticrisi o mesures antidrets?: entrada de capital privat a la Sanitat, Serveis Socials i Educació Pública, reducció de les prestacions, tancament de centres sanitaris, de plantes quirúrgiques, la supressió de tractaments, l'augment de les llistes i els temps d'espera, la paralització de millores i construcció de noves infraestructures, les retallades de personal sanitari, la supressió de tractaments i intervencions quirúrgiques amb temps d'espera garantits, la modificació de la legislació vigent per afavorir la privatització del servei sanitari català, etc.

**CRISI ECONÒMICO
-FINANCERA**

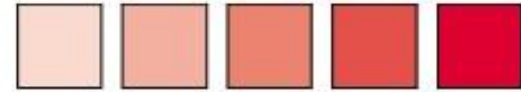

**GOVERNS
ULTRACONSER
VADORS**

**DESTRUCCIÓ DELS
DRETS SOCIALS**

QUANTES PREGUNTES...

El sistema econòmic dominant actualment té un impacte profund sobre els drets sexuals de la població. Les èpoques de **crisi comporten majors intents de controlar la sexualitat i limitar l'accès als serveis i drets de salut sexual**. Les polítiques econòmiques exclouen la perspectiva de gènere i són heteronormatives; formen part de mecanismes per a controlar i regular la sexualitat de les persones. Existeixen **dimensions centrals de la sexualitat que afecten i són afectades pels sistemes i relacions econòmics**.

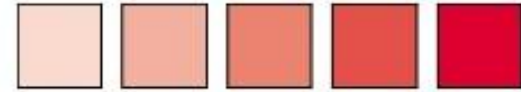
SÓN ELS DRETS SEXUALS ELS GERMANS PETITS I MARGINATS DELS DRETS HUMANS?

PER QUÈ EN ÈPOQUES DE CRISI, RETALLADES I CONFLICTES ELS DRETS SEXUALS SÓN LA PRIMERA MONEDA DE CANVI?

LA IMPOSICIÓ DE LA MATERNITAT, ÉS O NO ÉS VIOLÈNCIA ESTRUCTURAL?

LES VULNERACIONS DELS DRETS SEXUALS SÓN EN NOM DE LA CRISI O DE LA MORAL?

ES PODEN GARANTIR ELS DRETS SEXUALS EN SISTEMES ON LES DONES SEGUEIXEN SENT CONSIDERADES MENORS D'EDAT?

GRÀCIES PER LA VOSTRA ATENCIÓ

ASSOCIACIÓ DE
PLANIFICACIÓ FAMILIAR
DE CATALUNYA I BALEARS

